

Jaarverslag 2025 KNNV Amersfoort e.o.

Het jaarverslag kent twee delen. Eerst een hoofdstuk met activiteiten op verenigingsniveau en daarna een hoofdstuk over activiteiten van de werkgroepen.

1. Verslag van verenigingsactiviteiten

1.1. Ontwikkelingen in de vereniging

- Op 1 januari 2025 hadden we 157 leden. In 2025 hebben zich 18 nieuwe leden gemeld. 7 Leden hebben hun lidmaatschap opgezegd, een is er geschorst en een overleden (Jan Zeegers). Op 1 januari 2026 is het ledenaantal 166. In 2020 waren het er nog maar 137. De vereniging blijft maar groeien.
- Onze penningmeester Casper Bottemanne is in 2025 gestopt als ons financieel manager. Hij deed zijn werk met ongekende professionaliteit. In de algemene ledenvergadering in 2025 hebben we afscheid van hem genomen. Wij zijn blij dat Huibert Barendrecht zijn taak heeft overgenomen. Ook zijn Tristan van Dijken en Wim Hartingsveldt tot het bestuur toegetreden.
- Marian Marseille heeft aangekondigd in 2026 te stoppen als bestuurslid van onze vereniging, maar beschikbaar blijft om de website te beheren. Arie van den Bremer kondigt ook aan te stoppen. Er is nog geen vervanger gevonden.
- In 2025 zijn twee nieuwe werkgroepen gestart. Via bijgevoegde e-mailadressen kan je je melden voor deelname. Die groepen zijn:
 - Kleine zoodieren onder leiding van Rogier Lange, rogierlange@icloud.com
 - Waterbeestjes onder leiding van Huibert Barendrecht, hbarendregt@kpnmail.nl

1.2. Samenwerking KNNV en IVN

Er is al enkele jaren een goede samenwerking tussen KNNV en IVN Amersfoort. Dit komt onder meer tot uiting in gezamenlijke activiteiten als de WNA-lezingen, de Natuuracademie en ons afdelingsblad Natuurkijker. In 2025 zijn de besturen niet bijeen geweest.

1.3. Werkgroep Natuurlezingen Amersfoort (WNA)

In 2025 organiseerde WNA zes lezingen. De zevende lezing in september viel last-minute uit, door ziekte van de spreker. We hebben maar twee lezingen online aangeboden. Sinds Coronatijd (nov 2020) liften we al mee op het Zoom-abonnement van het IVN. Toen dat abonnement dit jaar afliep, besloten we te stoppen met Zoomen aangezien er naar verhouding nog maar weinig gebruik van werd gemaakt. In totaal kwamen er 385 bezoekers naar Het Groene Huis (HGH) en zaten er 33 volgers thuis achter de buis; een gemiddelde van 70 per lezing, in de zaal en online opgeteld (vorig jaar 67, het jaar daarvoor 79). Nog steeds zien we nieuwe gezichten.

Lezingen

- **jan** | Zomer Bruijn: 'Nachtdieren. Gezien, gehoord en vastgelegd op camera'. Speciaal voor deze lezing maakte Zomer een film met lokale beelden van wildcamera's. Ditmaal ook speciale opnames met een warmtecamera. Zoals altijd zijn lezingen van Zomer Bruijn publiekstrekkingen. Ook deze keer een volle zaal met 88 bezoekers. Er was geen Zoom-presentatie.
- **feb** | Hans Peter Reinders: 'Voedselbossen en Agroforestry'. Voor 41 bezoekers (en 19 online) schetste Hans Peter op een levendige wijze hoe het is om een voedselbos te starten en te beheren. Sinds 2020 heeft Leusden een voedselbos waar op twee percelen (in totaal 1,4 hectare) veel verschillende eetbare soorten bomen en struiken zijn aangeplant. Hans Peter maakte duidelijk dat

het heel hard werken is (met behulp van veel vrijwilligers) voor (nog) relatief weinig opbrengsten, maar dat het principe van agroforestry op de lange termijn moet leiden tot een nieuw ecosysteem met hoge biodiversiteit.

- **mrt** | Frederike van der Kooij: 'Klimaatlim tuinieren'. Frederike gaf vele praktische voorbeelden hoe wij zelf onze eigen tuin klimaatbestendig kunnen inrichten. Daarbij reikte ze heel verrassend ook elementen van permacultuur aan, aangezien de principes van permacultuur heel toepasbaar zijn voor tuinen. Er waren 30 bezoekers op zaal en 14 online.
- **apr** | KNNV Afdeling Amersfoort: 'Bloedaal, bijzondere natuur aan de rand van de stad' Maar liefst 9 werkgroep coördinatoren van de KNNV vertelden over de resultaten van hun inventarisatie in Bloedaal, het adoptiegebied van 2024. Een zeer gevarieerde lezing die erg goed werd bezocht. Er was zoveel interesse (>100) dat we vroegtijdig de deur moesten sluiten. Lezingen over een lokaal onderwerp blijken het eigenlijk altijd goed te doen. We herhalen dit in 2026 met het adoptiegebied van 2025.
- **sept** | afgelast wegens ziekte van de spreker
- **okt** | Gideon Vreeman, stadsecoloog gemeente Amersfoort: 'Op weg naar nog meer natuur in Amersfoort: 33 Gidssoorten wijzen de weg'. Hij vertelde stap voor stap hoe de gemeente Amersfoort meer ruimte gaat maken voor natuur in Amersfoort. Dat kan als we de condities die planten en dieren stellen aan hun leefomgeving van begin af aan meenemen bij inrichting en beheer van de openbare ruimte én privétuinen. 33 slim gekozen gidssoorten wijzen iedereen die wil helpen, de weg. (33 verwijst ook nog eens naar Amersfoort!) Aansluitend vertelden drie mensen enthousiast hoe zij al met de gidssoorten werken: Laura Kleerekoper, Landschapsadviseur Stad & Ontwikkeling bij gebiedsontwikkeling Bovenduist; Paul Vriesekoop van Vrienden van het Waterwingebied en de Groene Wijkraad, voor de groene ambities in hun wijken; en Jan van Harten, collega-stadsecoloog, bij het nemen van soortgerichte maatregelen. Een leuke interactieve avond van biodiversiteitsbeleid tot de uitvoering daarvan. Ook deze avond werd goed bezocht: 74 bezoekers. Meer over de gidssoorten: [Het Groene Huis | Amersfoortse Gidssoorten](#)
- **nov** | Mark van Heukelum: 'Wildspotters. Dieren struinen rond in de stad en jij kunt helpen ze te herkennen!' In Amersfoortse faunapassages staan wildcamera's waarvan de resultaten bekeken kunnen worden op www.wildspotters.nl. Naast wat resultaten van de camera's vertelde Mark over het belang van verbindingzones voor de natuur. Er waren 59 bezoekers.

Werkwijze

We hebben tweemaal vergaderd en voor de rest weer veel ge-e-maïld en geappt. De techniek bij de lezingen ging dit jaar beter. Met name de keuze om niet meer met zoom te werken heeft veel technisch gedoe voorkomen.

Communicatie

De lezingen worden bekend gemaakt via verschillende websites en nieuwsbrieven en verstuurd naar de mailinglijst van inmiddels zo'n 400 volgers. Dankzij de gemeente Amersfoort hebben we nu een zogenaamde landingspagina op de website van Het Groene Huis: [Werkgroep Natuurlezingen Amersfoort | Het Groene Huis Amersfoort](#) En een jaarposter die gebruikt kan worden bij informatiemarkten en op het Groene huis.

Samenstelling WNA werkgroep

Leden van WNA: Brigit Kuypers (gemeente Amersfoort), Renée van Assema (KNNV, IVN), Kees de Heer (KNNV, IVN), Arjan Wolsink (KNNV), Michiel Faber (VWU) en Anneke Abma (IVN). Ans Dijkstra (IVN) verzorgde weer de koffie. Cor Nauta verzorgde de techniek en monteerte de video's.

1.4. Natuuracademie

De Natuuracademie is een samenwerking van KNNV Amersfoort, IVN Amersfoort en Het Groene Huis op Schothorst. Het organisatie-team bestaat uit Gert Lodewijk van INV, Arjan Wolsink en Arie van den Bremer van de KNNV en Brigit Kuypers van Het Groene Huis. Er zijn 89 cursussen gegeven die normaal bestaan uit een theorieavond binnen in Het Groene Huis en een ochtend ergens in het veld. Het totale aantal deelnemers was 196. Vorig jaar 141 met 1 cursus minder. Dat is een groot verschil. Opvallend is het verschil in belangstelling voor de cursussen. Het was de eerste keer dat we voor de marketing een poster hebben kunnen maken, waarvoor dank aan Brigit Kuypers.

Natuuracademie cursus uilen in Het Groene Huis door Bertus van de Burg

Thema	Docent	Aantal deelnemers
Tuinvogels	Gert de Wit	9
Landzoogdieren	Ellen van Norren	24
Korstmossen	Arie van den Bremer	21
Lentevogels	Gert de Wit	30
Bloemen en bijen	Kees van Wegen	15
Waterplanten	Arie van den Bremer	16
Spinnen	David Sies	26
Paddenstoelen	Leendert Smit	22
Uilen	Bertus van den Burg	33
Totaal		196

Bij de minicursussen van de natuuracademie ontdek je hoe mooi en bijzonder de planten en dieren zijn die in en om Amersfoort en Leusden leven. Ook is er aandacht voor bijzondere levensvormen: paddenstoelen en korstmossen. Iedere minicursus bestaat uit een avond in Het Groene Huis in Amersfoort en een excursieochtend in de buurt op zaterdag.

PROGRAMMA

Onderwerp	Lesavond	Excursieochtend (zaterdag)
Tuinvogelkelling	donderdag 16 januari	18 januari
Landzoogdieren	donderdag 13 februari	15 februari
Korstmossen	donderdag 13 maart	15 maart
Lentevogels	woensdag 2 april	5 april
Bloemen en bestuivende insecten	donderdag 15 mei	17 mei
Waterplanten	donderdag 19 juni	22 juni
Spinnen	donderdag 11 september	13 september
Paddenstoelen	donderdag 9 oktober	11 oktober
Uilen	woensdag 29 oktober	1 november

Locatie: Het Groene Huis
Schothorstlaan 24a Amersfoort
Kaarten: € 2,00 – incl. koffie/thee en een korte lunch
Leden van KNNV Amersfoort en IVN Amersfoort betalen € 5,-
Meer informatie: www.hetgroenehuisamersfoort.nl/natuuracademie

KNNV Amersfoort, IVN Amersfoort en Het Groene Huis organiseren de natuuracademie

1.5. Natuurkijker

De Natuurkijker is in 2025 4x uitgekomen. In de redactie zitten: Kees de Heer, Demi Nijhuis, Nathan van Ginkel, Olav Jan van Gerwen, Paul Vriesekoop. Per 1 januari 2026 is er geen papieren versie meer. Dat geldt alleen voor IVN-ers, KNNV was allang digitaal. Het is iedere keer weer een grote klus om een nieuwe editie te maken. Mooi is dat er steeds weer leden zijn die kopij inbrengen.

1.6. Adoptieterrein 2025: Het Waterwingebied

Al vanaf 2015 voert onze KNNV-afdeling natuurinventarisaties uit in een natuurgebied in of rondom Amersfoort/Leusden. In de wandelgangen worden dat adoptieterreinen genoemd omdat de KNNV er van 1 januari tot en met 31 december een jaar lang kijkt wat er loopt, staat, vliegt, zwemt enz. Alle leden worden al of niet in werkgroepverband uitgenodigd hieraan mee te doen. De ervaring leert dat veel leden hierdoor gestimuleerd worden actief te zijn.

Water

Bos

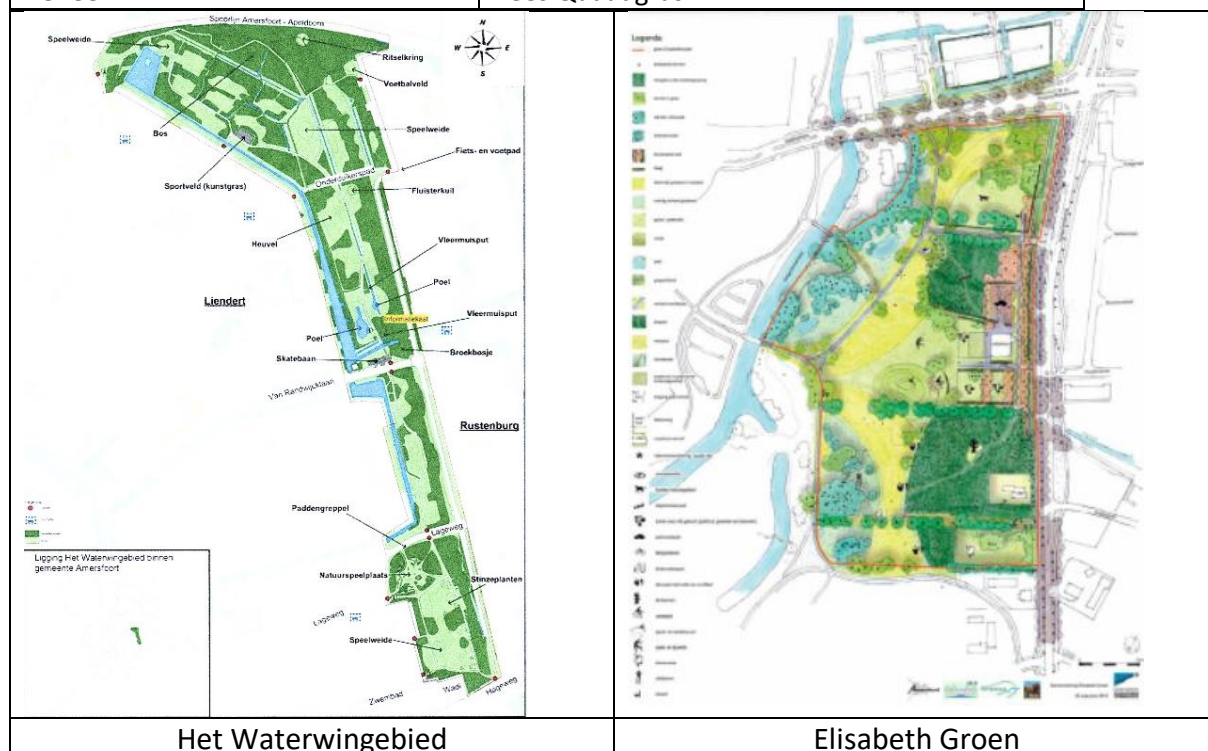

Hooiland

Eind 2024 is na overleg met de gemeente Amersfoort en de Vereniging Vrienden van het Waterwingebied afgesproken dat de KNNV in 2025 een onderzoek ging doen in 'Het Waterwingebied' in de gemeente Amersfoort. Het is een groot gebied met een oppervlak van ca 30 ha.

In januari van dat jaar is een startbijeenkomst gehouden in buurthuis De Groene Stee in Liendert. Eerst een uitleg waarom de KNNV dit type onderzoek wil doen, en daarna een lezing over de geschiedenis van het gebied. Bijzonder was de aanwezigheid van wethouder Johnas van Lammeren (Partij voor de Dieren); hij vertelde over het natuurbeleid in de gemeente Amersfoort. Tot slot een korte rondleiding door het gebied zelf. Vermeldenswaardig is dat we van de gemeente Amersfoort hesjes kregen die gedragen moesten worden in het veld als we buiten de paden gingen. Ook de politie informeren als we nachtelijk onderzoek gingen doen. Met name nachtvlinderonderzoek. In de tabel hierna is te zien welke werkgroepen en specialisten actief zijn geweest. Dat is nog nooit zoveel geweest. Het eindverslag van het onderzoek volgt begin 2026.

Werkgroep/specialist	Contactpersonen
Paddenstoelen	Leendert Smit
Planten	Arie van den Bremer
Vogels	Frans Bokdam
Vissen, amfibieën en reptielen (VAR)	Theo Klink
Vleermuizen	Erik Broer
Nachtvlinders	Christel van Leersum
Insecten	Jan van Asselt
Mieren	Rudolf van Hengel
Zoogdieren	Zomer Bruin
Mossen en korstmossen	Arie van den Bremer (mossen met Jan Pellicaan)
Muizen	Rogier Lange
Gallen	Kees de Heer
Waterleven	Huibert Barendrecht
Geschiedenis	Kees Quaadgras
Beheer	Kees Quaadgras

1.7. Adoptieterrein 2026: Elisabeth Groen

In 2026 willen we weer graag aan het werk in een volgend adoptiegebied. De keuze is, na overleg met de werkgroep-coördinatoren en de beheerder van Elisabeth Groen het gelijknamige terrein geworden. Het ligt ten zuiden van park Randenbroek aan de Heiligenbergerweg naar Leusden waar vroeger het Elisabethziekenhuis stond. Het is nog te herkennen aan de hoge gemetselde schoorsteen. Het is voor het grootste deel open voor publiek.

1.8. Spetterdag 30-8-2025

Deze dag is georganiseerd door Wim van Hartingsveldt. In restaurant Schoonoord in Oosterbeek krijgen we koffie en een introductie door Maarten Veldhuis. Maarten werkt voor Waterschap Vallei en Veluwe.

Onder de Veluwe zit een grote bel grondwater. De Veluwe is opgestuwd in de ijstijden. Door erosie zijn er dalen ontstaan richting de grote rivieren. Daar komt het grondwater dicht aan de oppervlakte. Sprengen werden gegraven om water te hebben voor watermolens in de 15de, 16de, 17de en 18de eeuw. Op deze romantische plekken werden buitenplaatsen aangelegd, waar het water gebruikt werd voor stroompjes, watervallen en vijvers.

We wandelen door het park van Hartenstein. Dan volgen we een deel van een Kerkepad, dat loopt naar het kerkje van Oosterbeek, dat stamt uit de 10de eeuw. We staan stil bij “de spreng op de hemelse berg”. Het water loopt om een eilandje heen en zakt lager weer in de grond. Daarna komt het als Gielenbeek weer tevoorschijn. Er zijn wel 600 sprengen aan de zuid en oostkant van de Veluwe. We rijden daarna naar de parkeerplaats van Fletcherhotel Wolfheze. We eten onze boterham in de schaduw van bomen bij de heerlijke temperatuur van 22 graden. Berber Wesseling van Natuurmonumenten leidt ons rond. We lopen over de Schelmseweg. Deze weg werd gebruikt voor vervoer van handelswaren met hessenkarren vanuit Duitsland naar west Nederland, waar het vervoer vervolgens verder ging per schip. Dit gebeurde totdat er spoorwegen kwamen. Tot slot heeft Wim gezorgd voor heerlijk koel drinken en hapjes op onze schaduwrijke plek.

Het volledige verslag van de Spetterdag staat in Natuurkijker najaar 2025, en op de website.

2. Verslagen en plannen van de werkgroepen

2.1. Werkgroep Paddenstoelen

De paddenstoelenwerkgroep is op een aantal gebieden actief geweest. Natuurlijk de jaarlijkse inventarisatie, ditmaal in het Waterwingebied in de wijk Liendert. Een succesvolle inventarisatie met in totaal 107 gevonden soorten. Zie voor uitgebreide informatie en foto's/soortnamen in het verslag wat gemaakt is van het onderzoek.

De groep heeft inmiddels 18 leden waarvan een groot gedeelte actief is geweest bij het onderzoek of bij het op naam brengen van vondsten. Waarbij het laatste ook gold voor waarnemingen buiten het Waterwingebied. De kwaliteit van de waarneming is sterk vooruitgegaan, mede dankzij de inbreng van de fotografen binnen de groep.

Kleverige koraalzwam (foto Leendert Smit)

De deelname van 2 leden van de werkgroep aan de film over Schothorst resulteerde in een paddenstoelenexcursie voor een groep basisschool scholieren uit Amersfoort. Het waren kinderen uit groep 8. Sommige heel geïnteresseerd en andere wat minder. Vergelijkbaar met reguliere excursies van b.v. het IVN.

De in 2024 gestarte inventarisatie op Coelhorst heeft ook in 2025 weer plaatsgevonden. De resultaten worden in februari 2026 aangeboden aan Natuurmonumenten, d.m.v. een presentatie van foto's en cijfers. Al met al weer een mooi mycologisch jaar.

Leendert Smit, coördinator werkgroep paddenstoelen

2.2. Werkgroep Vogels

We hebben vijftien actieve leden, en nog eens vijftien leden die af en toe meegaan. Frans Bokdam coördineert de activiteiten van de vogelwerkgroep. Gert de Wit, Hans van Zummeren, Paul Lindhout Peter van Wee en Kees van Wegen zijn de excursieleiders. Voor genoemde gezelschap vormt samen de PC = Plaatsbepaling Commissie. Sinds februari communiceren we met Signal.

Naast de gebruikelijke excursies deed de vogelwerkgroep mee aan de KNNV Amersfoort e.o. inventarisatie van Waterwingebied Amersfoort. Door slecht weer kon een enkele excursie op de geplande datum niet doorgaan. We gingen negenmaal op vogelexcursie: Zuidpier IJmuiden Kromhoutpark en Lepelaarsplassen, Bekendelle Winterwijk, Binnenveldse Hooilanden, Biesbosch, Fochteloërveen, Nachtzwaluwen (O.l.v. Ivonne Oldenburger), Wageningse uiterwaarden, Brouwersdam, Arkemheen. Na de evaluatie in de zomer heeft de PC besloten om de afwisseling tussen de zaterdag en de derde donderdag van de maand te handhaven.

Het nestkastenproject op de Hoge Kleij (Zon en Schild) is voortgezet. Al negen jaar beheren we daar 35 nestkasten. We repareren of vervangen de nestkasten, ruimen de rommel in het bos op en houden bij welke vogelsoorten er in welke kasten met succes broeden. Van dit project is separaat het verslag van Paul Lindhout bijgevoegd. De minicursus Tuinvogeltelling van de KNNV is gegeven door Gert de Wit. De PTT (Punt Transect Telling) voor SOVON op en rond Ladgoed De Boom is uitgevoerd.

Plannen 2026: Het nestkastenproject op de Hoge Klei (Zon en Schild) wordt voortgezet, we doen mee aan de volgende natuurinventarisatie van KNNV Amersfoort e.o. en we voeren een PTT-telling uit. Ook de minicursus Tuinvogeltelling wordt herhaald.

Frans Bokdam, coördinator werkgroep vogels

2.3. Werkgroep Nachtvinders

De werkgroep zette twee keer (juni en juli) de lakens op in het Waterwingebied, met een aantal mooie waarnemingen als gevolg. De betrokkenheid en inzet bij deze avonden is groot.

De werkgroep deed dit jaar ook weer mee aan de Nationale Nachtvindernacht (augustus), net als vorig jaar in Elisabeth Groen. De nacht heeft als doel om zoveel mogelijk mensen kennis te laten maken met nachtvinders. De opkomst was goed, al met al waren we met zo'n veertig mensen. De avond liet een mooie verscheidenheid aan nachtvinders zien, met behulp van drie lakenopstellingen, een aantal lichtvallen en stroop op de bomen.

Het aggregaat werd ook diverse malen ingezet ten behoeve van de natuurgidsenopleiding IVN en op Landgoed de Boom. De werkgroep is voornemens in 2026 weer mee te doen aan het algemene onderzoek in het nieuwe onderzoeksgebied. Ook wil de werkgroep weer de lakens opzetten voor de Nationale Nachtvindernacht (in juli 2026). Christel neemt afscheid als coördinator, Arjan gaat het overnemen.

Christel van Leersum, coördinator nachtvinderwerkgroep

2.4. Werkgroep Planten

De werkgroep bestaat 15 jaar en is gegroeid naar ca 25 leden. Hieronder een beschrijving van de activiteiten van de groep.

Eindejaars plantenjacht: Rond de jaarwisseling gaan we 3 a 4 keer op zogenaamde eindejaars plantenjacht. Dat wordt landelijk georganiseerd door de FLORON. Het verhaal is een uur lang zoeken naar nog bloeiende planten. Dat doen we meestal in de binnenstad, rond Het Groene Huis, op het spoorwegemplacement aan de Soesterweg en op het terrein van Elisabeth Groen. Door de sneeuw lukte het dit jaar niet bij Elisabeth Groen. Zo'n uitje in de winter wordt druk bezocht. We formeren groepjes van 3-4 leden en sturen die elk een eigen richting op. Ze krijgen een plastic zak mee waar ze de bloemen in moeten doen. Na een uur komen we weer bij elkaar en keren de zakjes om. En dat meestal bij een kopje koffie in een restaurant. Gemiddeld gaan 8-10 mensen mee.

Adoptieterrein: De groep heeft deelgenomen aan het vegetatieonderzoek in Het Waterwingebied als bijdrage aan het grote natuuronderzoek van de vereniging in Het Waterwingebied. Hieronder bloemen van drie roosachtigen in Het Waterwingebied.

Klussen: Wat nieuw is, is dat de werkgroep gevraagd wordt betaald vegetatieonderzoek te doen. Dat was dit jaar voor een particulier richting Hoevelaken en de gemeente Leusden

Excursies: Tot slot reisjes naar leuke natuurgebieden. Dit jaar naar Tolbeek, waar de Rijn Nederland binnenkomt, bezoek aan een natuurgebied in De Klomp bij Veenendaal, bezoek aan natuurgebied De Bunt in Nijkerk, en een rondje door de binnenstad van Amersfoort op zoek naar stadsplanten. En als laatste in december een wandeling door Isselt op zoek naar rozetten.

Samenwerking met derden: We werken steeds meer samen met de werkgroep Planten van IVN Barneveld. Die hebben ook een programma en dat leidt naar locaties die wij nog niet kennen. Daar maken we mooi gebruik van zoals naar Tolbeek aan de Rijn.

Arie van den Bremer, coördinator werkgroep planten

Veelbloemige roos

Hondsroos

Braam spec.

2.5. Werkgroep Vis Amfibie en Reptiel (VAR)

De werkgroep VAR heeft in 2025 haar activiteiten verder voortgezet met als hoofaccent het kamsalamander-onderzoek en de ringslang-broeihopen in Leusden en Amersfoort.

De werkgroep VAR heeft als activiteiten:

- Ringslang-broeihoop-aanleg (30x), afgraven en monitoring (in nauwe samenwerking met de gemeente Leusden en Stichting de Boom), meeste werk in april; contact en advies over broeihop-aanleg in Amersfoort. In april 2025 in totaal 2407 eihulsels geteld (2342 in Leusden; 17 succeshopen), waarvan 1430 (60%) in de Schoolsteeg; Gemiddeld legt een vrouw 10-40 = ca. 25 eitjes in een eiklomp.
- Kamsalamander-onderzoek divers met name periode maart-juli
- Deelname met 8 locaties aan NEM-aantalsmonitoring RAVON/CBS met RAVON-amfibiekuikjes (36 stuks) en aanvullend hierop eigen innovatief buikfoto-populatieonderzoek en drone-opnamen; In totaal: 270 Kamsalamanders, 248 Alpenwatersalamanders en 546 Kleine watersalamanders.
- Begeleiding eDNA-onderzoek RAVON voor regio Amersfoort-Leusden-Scherpenzeel-Renswoude met 60 poelen
- Assistentie PhD-onderzoek Emilie Didaskalou Universiteit Leiden naar eDNA bij adulten en larven kamsalamander;
- Opknappen poelen en opstellen inrichtingsadviezen voor Nimmerdor (gemeente Amersfoort) en Moorst (Leusden, Stichting de Boom)

- Voorbereiden Kamsalamanderdag 7 maart 2026 RAVON/KNNV
- Hulp bij onderzoek Kombos en De Kolken in Maarsbergen.
- Reptielplaten-onderzoek hazelworm en levendbarende hagedis Heiveld Groot Zandbrink (Stichting de Boom), met name periode mei-september, 20 platen.
- Vis en amfibieën-onderzoek in poelen en beken met RAVON-schepnet en amfibiefuikjes in Leusden en Amersfoort. In 2025 beperkt gedaan, vooral in Waterwingebied Amersfoort. Zie apart verslag.
- Grote Modderkruiper Nieuwegein. Op 3 oktober 2025 is met 6 werkgroepleden meegewerkt aan het Grote Modderkruiper-monitoringonderzoek van RAVON in 't Klooster Nieuwegein met elektrisch vissen en eDNA-onderzoek en dronebeeld.
- Het geven van excursies, lezingen en voorlichting aan belangstellenden. Deelname aan RAVON-dag en RAVON-vissendag.

De KNNV-werkgroep VAR werkt in de Werkgroep VAR Leusden/Amersfoort samen en overlapt met de RAVON-vrijwilligersgroep, de Waterschap Vallei en Veluwe-vrijwilligersgroep en de Vrije Vrijwilligers van Stichting de Boom. Er is ook veel contact met medewerkers natuur en beheer van de gemeenten Leusden en Amersfoort, en veel werk in nauw overleg met en materialen van Stichting de Boom en afstemming met agrarische natuurvereniging Vallei Horstee en met RAVON.

Theo Klink, werkgroep coördinator Vis, Amfibie en Reptiel

Anne Frankpoel hersteld
Nimmerdor 2025

Nieuwe poel Waterwin-gebied
Amersfoort

Ijsvogelwand Oude
Luntersebeek

Reptielplaat Heiveld

Plaat oplichten

Levendbarende hagedis

Slootjesdag 14 juni

Salamanders in bak

Fuikjes in water

Gewone pad

Groene markt Schothorst

Groene Markt Leusden

Groene markt Leusden

Groene markt Leusden

Ijsvogelwand in stronk

eDNA PhD Leiden

eDNA-filter machine

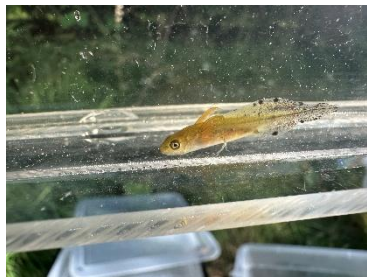
Monstername eDNA

Swabben voor RNA

eDNA 24 uur waterbox

Larve Kamsalamander

Buikfoto Kamsalamander

Alpenwatersalamander

Schepnet onderzoek

Kind/ouder afgraven

Kind/ouder afgraven

Afgraven De Boom

Afgraven IVN

Nieuwe broeihoop

Hazelwormen in hoop

2.6. Werkgroep Insecten

De insectengroep heeft ook dit jaar weer meegedaan aan de grote natuurinventarisatie in het adoptieterrein van de afdeling: het Waterwingebied in Amersfoort. We gingen in principe eens per twee weken een middag inventariseren. Daarnaast gingen individuele leden er vaker heen, zeker de mensen die rondom het gebied wonen waren er vaak te vinden.

In de app-groep deelden we foto's, ook van waarnemingen elders. Ook raadselachtige foto's konden we zo gezamenlijk op naam brengen. Naast de inventarisaties in het Waterwingebied zijn we ook naar andere gebieden geweest, o.a. naar terreinen van stichting de Boom.

Voor 2026 sluiten we opnieuw aan bij de inventarisatie van het adoptieterrein, dit keer is dat Elisabeth Groen. Daar willen we naast de reguliere inventarisaties o.a. ook flex-tellingen gaan doen voor dagvlinders en libellen, en inventarisatie van loopkevers en andere bodemdierjes door bekers in te graven, zoals destijds in het Moorsterveld. We zetten onze waarnemingen meestal op waarneming.nl, wat tevens een handig hulpmiddel is om insecten op naam te brengen. Hieronder enkele foto's uit het Waterwingebied.

Marian Marseille, werkgroep coördinator insecten

Blauwe breedscheenjuffer (vr)

Bruine winterjuffer

Boom sprinkhaan

Landkaartje

Zuringuil, rups

Steenrode heidelibel

Bruin blauwtje

Roodpoot schildwants

Gehakkelde aurelia

Arie van den Bremer, eindredactie Jaarverslag 2025